

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

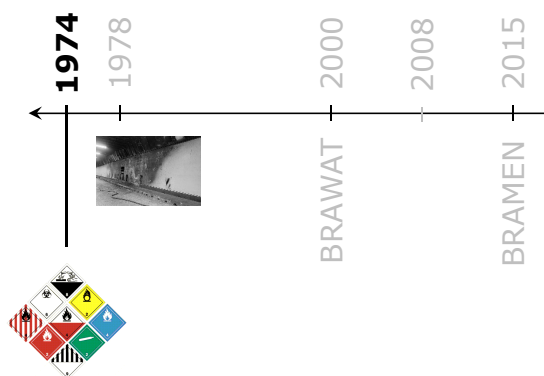
Brandwerendheid van tunnels

Tijdljn – “van toen tot nu”

1

Tijdljn

2

Rijkswaterstaat

2

Vroeger

- Vervoer gevaarlijke stoffen – ander veiligheidsconcept
- Brand vs. afspatten
- Betonsterkteklasse (K225 of K300 \approx C20)
"1-2-3 beton"

Heinenoordtunnel ca. 1970

3

Rijkswaterstaat

3

Kentering – '70-er jaren

- Maatschappelijke onrust vervoer gevaarlijke stoffen
 - 1974 vraag vanuit politiek aan TNO
- => aanvullende maatregelen

4

Rijkswaterstaat

4

Tijdlijn

5

Rijkswaterstaat

5

Brand Velsertunnel

- Nut en noodzaak van beschermen van de constructie
- Eerste brandproeven bij TNO => RWS brandkromme
- Aanbrengen hitte werende bekleding in bestaande tunnels
- Systeem: dak + bovenste meter van wanden bekleed, rest onbekleed
- Standaard oplossing in tunnels

Heinenoordtunnel ca. 1995

6

6

7

BRAWAT onderzoek – jaar 2000

- Aanleiding: onderzoek Westerscheldetunnel => afspatten
- Breed, indicatief onderzoek
- Conclusie:
afspatten geen issue

⇒ "standard tunnelbeton"
in RWS richtlijnen (RO(B)K)

*Afgespat element
Westerscheldetunnel
November 2000*

8
Rijkswaterstaat

8

Brandwerende systemen in gebruik

- Afspat**o**ngevoelig beton en thermische isolatie door:
 - Overdikte (kaal beton als opofferingslaag) of
 - Hittewerende bekleding
- Afspatgevoelig beton en extra dike hitte werende bekleding (typisch voor boortunnels)

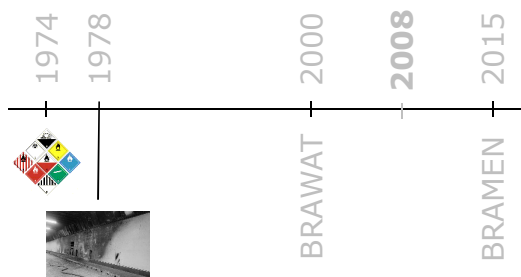
9

Rijkswaterstaat

9

Tijdslijn

10

Rijkswaterstaat

10

Het jaar 2008

- Afspatongevoelige "ROK mengsel" => TNO / Efectis dragerplaten
- Eerste keer afspatten geconstateerd tijdens brandproef
- Niet gedocumenteerd, ander mengsel ontwikkeld

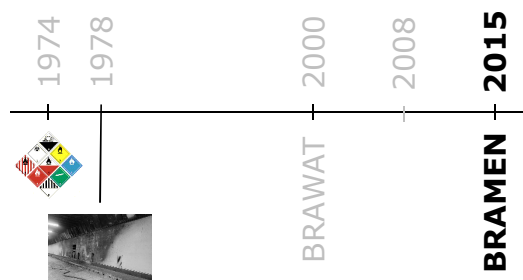
11

Rijkswaterstaat

11

Tijdslijn

12

Rijkswaterstaat

12

2015 - 2016

- Nieuwe projecten, verificatie van eisen
 - 'Leipzig artikel'
- ⇒ Nieuw onderzoek: BRAMEN (BRANDwerendheid van betonMENgels)
- Uitkomsten zijn bekend en gepubliceerd

13

Rijkswaterstaat

13

En dan

- Wordt vervolgd in afronding..

14

Rijkswaterstaat

14